Аннотация

В статье рассмотрены теоретические аспекты формирования логистической инфраструктуры. Представлено функционально-структурный подход к формированию безопасности логистической инфраструктуры.

Ключевые слова: *логистическая инфраструктура, безопасность.*

Annotation

The article deals with the theoretical aspects of the formation of logistics infrastructure. The functional-structural approach to building security logistics infrastructure is presented.

Key words*: logistics infrastructure, security.*

УДК 338.242

Даниленко-Кульчицька В.А.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
Тернопільський національний економічний університет

ВИДИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ ТА ЇХ ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ

Постановка проблеми. Сьогодні міжнародний туризм став однією з тих галузей, розвиток якої відбувається стрімкими та інтенсивними темпами. У світі зростає число людей, які бажають відвідати різні куточки планети. Для прикладу в 1950 році міжнародні подорожі здійснювали 25 млн. людей у світі, а вже у 2000-му - майже 700 млн. За прогнозами Всесвітньої туристичної організації очікується, що до 2020 року міжнародні подорожі здійснюватиме близько мільярда людей щорічно. Якщо ж додати до міжнародних подорожей поїздки та екскурсії всередині країни, то виявиться, що більше третини населення планети є туристами. В залежності від того, з якою метою туристи здійснюють поїздки розрізняють різні його види. Саме тому актуальним є вивчення та аналіз різновидів міжнародного туризму з метою їх поглиблення та розширення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Характерні особливості міжнародного туризму є предметом вивчення багатьох вчених економістів. Зокрема В.Ю. Воскресенський досліджував географію міжнародного туристичного попиту, О.В. Вавилова – стан міжнародного туризму в Росії, В.Б. Артеменко – можливість участі України в міжнародному туризмі. Проте поза увагою дослідників залишається аналіз характерних особливостей основних видів міжнародного туризму.

Постановка завдання. Метою статті є розгляд та аналіз характерних особливостей основних видів міжнародного туризму в світі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Міжнародний туризм - систематизована і цілеспрямована діяльність підприємств галузі туризму, пов'язана з наданням туристських послуг і туристського продукту іноземним туристам на території певної країни (в'їзний туризм) і подорожуваннями осіб, що постійно проживають в певній країні, за кордон (виїзний туризм).

В'їзний туризм - це подорожі в межах країни тих осіб, що не проживають в країні постійно. Виїзний туризм - це подорожі осіб, що постійно проживають в одній країні з певною метою в іншу країну. Звичайно країни зацікавлені в розвитку в'їзного туризму, оскільки це привертає в країну валютні ресурси, стимулює економічну активність. Фірми, які займаються розвитком в'їзного туризму, мають назву рецептивних (приймаючих) фірм.

Залежно від змісту і цілей міжнародну туристичну діяльність можна класифікувати таким чином. Подорожі з метою розваги і відпочинку складають основу міжнародного туристичного обміну. На їх частку припадає більше половини всього попиту. Вони об'єднують оздоровчі, пізнавальні, любительські, спортивні поїздки. Підвищеним попитом у населення користуються поїздки до моря.

Діловий туризм охоплює поїздки із службовою метою без отримання доходів за місцем відрядження.

Діловий туризм включає участь в з'їздах, виставках і міжнародних салонах, конференціях, наукових конгресах і т.д. Діловий туризм підрозділяється на бізнес-поїздки, конгресно-виставковий та інсентив-туризм (поїздки, якими фірми нагороджують своїх працівників за високі показники в роботі) [8].

Діловий туризм у тій або іншій формі існує вже давно (в США, наприклад, він розпочався більше сто років тому, в Європі - в 1950-і рр.), але особливий розвиток його відбувся тільки в 1990-х рр.

Ще в 1970-х рр. фахівці Всесвітньої асоціації центрів міжнародної торгівлі дійшли висновку, що темпи економічного зростання і бізнес-привабливість країни прямо залежать від рівня розвитку в ній

ділового туризму. Статистика показує, що сьогодні кожна четверта туристична поїздка в світі відбувається у зв'язку із службовою необхідністю. І хоча ділові мандрівники в загальному світовому турпотоці складають всього 20- 25%, на них припадає до 60% загального обороту туристичної індустрії [1, с. 40].

У економіці розвинених країн діловий туризм за рівнем прибутковості порівнюється із нафтовим бізнесом. Багато держав розвивають у себе конгресний туризм. Так, на Європу припадає 56% всіх міжнародних форумів, в США конгресні бюро є в кожному невеликому місті. За статистикою, щоденні витрати бізнесмена на ділову поїздку в середньому втричі перевищують витрати звичайного туриста. І при цьому, на відміну від інших видів турпоїздок, в періоди економічних спадів і криз сфера ділового туризму страждає менше всього, а деколи навіть нарощує свої обсяги. Причому збільшення обороту у сфері ділового туризму на 1 млрд. доларів спричиняє створення більш ніж 100 тис. робочих місць. За результатами різних досліджень, проведених в США, надходження від обслуговування ділових туристів приносять авіакомпаніям майже половину їх доходів, приблизно стільки ж – готелям [1, с. 38].

У світі більшість ділових поїздок здійснюють американці, за ними слідують іспанці та італійці.

До 2020 р. прогнозується справжній бум у сфері бізнес-туризму - об'єм ділових поїздок в світі зросте в 3 рази - з 564 млн. доларів в рік до 1,6 млрд. [6, с. 16]

Діловий туризм давно визнаний всім цивілізованим світом як перспективний і прибутковий бізнес. У всіх розвинених країнах вже багато років існують асоціації ділового туризму, спеціалізовані видання, учбові центри, проводяться виставки цієї сфери бізнесу.

Освітній туризм - поїздки з метою отримання освіти за кордоном. Звичайно здійснюються поїздки в розвинені країни з метою вдосконалення мови, отримання бізнес-освіти, вивчення спеціальних дисциплін. Найпоширеніший вид освітнього туризму - це мовні програми, мовні курси за кордоном. Курси основних іноземних мов можна пройти в цілорічних спеціалізованих установах практично будь-якої країни світу. Основну частину споживачів освітнього туризму складають школярі та студенти. Саме вони проявляють підвищений інтерес до освітнього туризму, оскільки багато програм поєднують навчання з культурно-екскурсійною програмою, з відвідуванням пляжів, аквапарків та іншими розважальними складовими. Як правило, освітній туризм складається з коротко- (тривалістю від декількох тижнів до року), або довгострокових програм з метою отримання диплома коледжу або університету [4].

В межах освітнього туризму окремі країни мають, як правило, свою спеціалізацію. США приваблюють великим багатством вибору можливих напрямів освіти, якого не може запропонувати жодна інша країна. Німеччина славиться мережею старовинних університетів. В університетах Іспанії на високому рівні викладаються архітектура, дизайн, графіка, декор. Пальму першості в цій сфері упевнено тримає Барселона. Збираючись вчитися в Італії, краще вибирати гуманітарні дисципліни. Характерною рисою французької вищої освіти є відносно невисока платня за навчання, відсутність яких би то не було обмежень і прості правила прийому, що створює ситуацію, надзвичайно сприятливу для іноземців. В швейцарській освіті головне - якість і ґрунтовність. Дозволити собі елітарну швейцарську освіту може далеко не кожний. Швейцарія - країна, де можна дістати справжню європейську освіту на англійській, німецькій, французькій та італійській мовах.

Екологічний туризм забезпечує поїздки в природні території, заповідники, що особливо охороняються, з дослідницькою і промисловою метою. Екологічний туризм допускає поєднання активного відпочинку з дикою суворою природою.

Виділяють чотири види екотуризму: науковий туризм; тури історії природи; пригодницький туризм; подорож в природні резервати [7, с. 86].

Релігійний туризм - це паломництво і релігійний туризм екскурсійно-пізнавальної спрямованості. Паломництво розуміють як «мандри людей для поклоніння святим місцям» Це свого роду «релігійна практика» в країнах з релігійними традиціями. В межах релігійного туризму екскурсійно-пізнавальної спрямованості передбачаються відвідини релігійних центрів, в яких туристи-екскурсанти зможуть побачити релігійні об'єкти.

За джерелами фінансування туризм підрозділяється на комерційний і соціальний. Спочатку вся туристична діяльність здійснювалася з метою отримання прибутку (комерційний туризм). У разі надання громадянам гарантій на мінімум відпочинку з боку держави і підприємств, це свідчить про соціальний туризм. Виділяють також масовий та елітарний туризм, розрахований на спроможну клієнтуру.

За кількістю учасників туризм класифікують на індивідуальний (від одного до п'ять чоловік) і груповий (шість і більше людей).

За віковим критерієм туризм підрозділяють на туризм літніх людей, туризм осіб середнього віку і молодіжний туризм.

Залежно від способу організації поїздки туризм може бути організованим (придбання турів через фірму з подальшим комплексом обслуговуючих послуг) і неорганізований, заснований на принципах самодіяльності.

Виділяють також специфічні різновиди туризму, наприклад, екстремальний туризм, автостоп, велотуризм і ін.[2, с.167]

До екстремального туризму відносять різноманітні тури, - пригодницькі подорожі, відвідування екзотичних місць, вулканів, островів, водоспадів і ін. Звичайно це нестандартний тур в екзотичні або екологічно чисті природні резервації, пов'язаний з незвичайними пригодами, подорожами нетрадиційними транспортними засобами. В окремих випадках такий тур пов'язаний з ризиком і серйозними фізичними навантаженнями, він вимагає сміливості та умінь. Наприклад, сплав по ріці Колорадо на надувних човнах, подорож на Кольський півострів узимку на собачих запряжках, тур на місця катастроф (Чорнобиль, Фукусіма). Основними видами екстремального туризму є: водний екстремальний туризм, в тому числі дайвінг та його різновиди (класичний, дайвінг у течіях, вертикальний обрив, нічний), серфінг, віндсерфінг, каякінг, рафтинг; наземний екстремальний туризм, в тому числі – спелеологія, кінний туризм, сафарі (мото- та дайв-сафарі); гірський екстремальний туризм, в тому числі - сноуборд, альпінізм, скелелазення, льодолазення, гірські лижі; повітряний екстремальний туризм, в тому числі – парашутний спорт, повітряний фрістайл, скайсерфінг, бейс-джампер, подорож на повітряних кулях, дельтапланеризм; екзотичний екстремальний туризм, в тому числі – космічний, кайт-серфінг, Джайлоо-туризм (життя в диких племенах). Екстремальний туризм загалом у світі є одним із найперспективніших з позиції популярності та прибутковості видів міжнародного туризму

Висновки з проведеного дослідження. Отже, можна стверджувати, що існує багато різновидів міжнародного туризму, кожен з яких має ряд характерних особливостей. Міжнародний туризм розвивається надзвичайними темпами, створюються нові його види, нові тури для того, щоб вразити туристів. Проте, серед усіх видів та підвидів міжнародного туризму - найактивніше сьогодні розвивається екстремальний туризм.

Бібліографічний список

1. Вавилова Е.В. Основы международного туризма : учебное пособие / Вавилова Е.В. – М. : Гардарики, 2005. – 160 с.
2. Воскресенский В.Ю. Международный туризм / Воскресенский В.Ю. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
3. Закон України «Про туризм» // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – С. 242.
4. Освітній туризм за кордоном - мовні курси за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://cac-ua.com/movni_kursi
5. Світовий ринок туризму перевищив докризовий рівень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - http://vkurse.ua/ua/business/prevysil-dokrizisnyy-uroven.html
6. Туризм як національний пріоритет: Колективна монографія за редакцією І.М. Писаревського. – Х. ХНАМГ, 2010. – 284 с.
7. Храбовченко В.В. Экологический туризм : учебно-методическое пособие / В.В. Храбовченко. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 208 с.
8. Tourism & the Millennium Development Goals [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www2.unwto.org/

Анотація

У статті розглянуто основні види міжнародного туризму та окреслено їх характерні особливості. Проаналізовано основні підвиди кожного виду міжнародного туризму та тенденції їх розвитку в світі в найближчому майбутньому. З'ясовано. що одним із найперспективніших видів міжнародного туризму у світі є екстремальний туризм.

Ключові слова: *туризм, міжнародний туризм, в'їзний туризм, виїзний туризм, діловий туризм, освітній туризм, екологічний туризм, релігійний туризм.*

Аннотация

В статье рассмотрены основные виды международного туризма и очерчены их характерные особенности. Проанализированы основные подвиды каждого вида международного туризма и тенденции их развития в мире в ближайшем будущем. Выяснено, что одним из перспективных видов международного туризма в мире является экстремальный туризм.

Ключевые слова: *туризм, международный туризм, въездной туризм, выездной туризм, деловой туризм, образовательный туризм, экологический туризм, религиозный туризм.*

Annotation

The article reviews the main types of international tourism and outlines their characteristics. The main subtypes of each type of international tourism and development trends in the world in the near future. Found out. that one of the most promising types of international tourism in the world is extreme tourism.

Key words: *tourism, international tourism, inbound tourism, outbound tourism, business tourism, educational tourism, eco-tourism, religious tourism.*